

Η Ιερά Σύνοδος της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας εξέφρασε κατηγορηματική διαφωνία έναντι της αποφάσεως περί ιδρύσεως της «Ρουμανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στην Ουκρανία»

Στην από 12^{ης} Μαρτίου 2024 συνεδρία της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας οι συνοδικοί αποφάνθηκαν επί των από 29^{ης} Φεβρουαρίου 2024 αποφάσεων της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρουμανίας περί ιδρύσεως της «Ρουμανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στην Ουκρανία» και μη αναγνώρισεως του εγκύρου των κανονικών επιτιμιών, που επιβλήθηκαν στους κληρικούς της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Μολδαβίας, οι οποίοι έγιναν δεκτοί στην «μητρόπολη Βεσσαραβίας» του Πατριαρχείου Ρουμανίας άνευ απολυτηρίων (πρακτικά υπ' αριθμ. 29), αναφέρει η ιστοσελίδα Patriarchia.ru.

Στο από 29^{ης} Φεβρουαρίου 2024 ανακοινωθέν της συνεδρίας της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρουμανίας γίνεται λόγος για «την ευλογία, την ενθάρρυνση και την υποστήριξη των πρωτοβουλιών των ρουμανικών ορθόδοξων κοινοτήτων της Ουκρανίας για την αποκατάσταση της κοινωνίας με τη Μητέρα Εκκλησία, του Πατριαρχείου Ρουμανίας, μέσω της νομικής οργανώσεώς τους στο πλαίσιο της θρησκευτικής δομής υπό τον τίτλο “Ρουμανική Ορθόδοξη Εκκλησία στην Ουκρανία”», καθώς και για το ότι «όλοι οι Ρουμάνοι ορθόδοξοι κληρικοί... από τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, οι οποίοι επανέρχονται στη μητρόπολη Βεσσαραβίας, είναι κανονικοί κληρικοί... και κάθε πειθαρχική κύρωση, που τους επιβλήθηκε λόγω της υπαγωγής τους στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουμανίας, θεωρείται άκυρη και ανυπόστατη, σύμφωνα με την από 19^{ης} Δεκεμβρίου 1992 και υπ’ αριθμ. 8090 συνοδική απόφαση περί ιδρύσεως της “μητροπόλεως Βεσσαραβίας”».

Παρόμοιες ενέργειες της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρουμανίας νωρίτερα είχαν κατ’ επανάληψιν λάβει δίκαιη ιεροκανονική εκτίμηση των Ιερών Συνόδων Ιεραρχίας και της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας:

Στην από 22ας Δεκεμβρίου 1992 υιοθετηθείσα απόφαση της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας (πρακτικά υπ’ αριθμ. 105) με αφορμή την ίδρυση της «μητροπόλεως Βεσσαραβίας». Η επί του θέματος θέση του Προκαθημένου και της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας ενεκρίθησαν από την Ιερά Σύνοδο Ιεραρχίας της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας το 1994.

Στην Ιερά Σύνοδο Ιεραρχίας το 2004, η οποία με προβληματισμό διαπίστωσε την εμφάνιση στοιχείων, που αποδεικνύουν «τις απόπειρες διευρύνσεως της δράσεως της “μητροπόλεως Βεσσαραβίας” και εκτός ορίων της Μολδαβίας, γεγονός που δύναται μόνον να επιδεινώσει την ήδη υφιστάμενη διεκκλησιαστική ένταση».

Στην από 7^{ης} Νοεμβρίου 2007 δήλωση της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας (πρακτικά υπ’ αριθμ. 108) με αφορμή την ίδρυση εντός της «μητροπόλεως Βεσσαραβίας» εκκλησιαστικών επαρχιών στο έδαφος της Δημοκρατίας της Μολδαβίας και της Ουκρανίας, με έδρες στις πόλεις Μπελτσί, Καντεμίρ και Ντουμποσάρι, όπου υπήρχαν ήδη νομίμως χειροτονηθέντες ορθόδοξοι αρχιερείς, ενώ οι ονομασίες των ως άνω πόλεων περιλαμβάνονται στους τίτλους των επαρχιούχων επισκόπων της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Μολδαβίας. Στην από 7^{ης} Νοεμβρίου 2007 δήλωση της Ιεράς Συνόδου επίσης τονίσθηκε ότι στην επαρχία Νότιας Βεσσαραβίας «υπάγεται η “πρώην επαρχία Μπέλγκοροντ επί Δνιέστρου και Ιζμαήλ”», δηλαδή μια περιοχή, που υπάγεται στην Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία και διαθέτει επισκόπους, οι οποίοι τιτλοφορούνται σύμφωνα με τις ονομασίες των εν λόγω πόλεων».

Στην Ιερά Σύνοδο Ιεραρχίας του 2008, η οποία εξέφρασε τον προβληματισμό για τις μονομερείς ενέργειες του Πατριαρχείου Ρουμανίας, που υπονομεύουν τα καθιερωμένα θεμέλια στις σχέσεις μεταξύ των Ορθοδόξων Εκκλησιών και εγκυμονούν κίνδυνο για την ορθόδοξη ενότητα γενικότερα.

Στις 25 Οκτωβρίου 2023 η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Μολδαβίας (πρακτικά υπ' αριθμ. 11) βάσει των κανονικών αποφάσεων (12, 15, 32, 33 των Αποστολ., 11, 13, 20, 23 Δ' Οικουμ. Συν., 17 της Πενθέκτης, 3, 6, 7, 8, 11 της εν Αντιοχεία Συνόδου, 41 και 42 της εν Λαοδικεία, 9 της Σαρδικής, 23, 106 της Καρθαγένης, 15 και 16 της Α' Οικουμ. Συν.) προέβη σε από ιεροσύνη καθαίρεση των έξι κληρικών, οι οποίοι αυτοβούλως εντάχθηκαν στη «μητρόπολη Βεσσαραβίας» του Πατριαρχείου Ρουμανίας, στον ευαγή κλήρο του οποίου έγιναν δεκτοί χωρίς απολυτήρια.

Σε ορισμένους κληρικούς της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Μολδαβίας, οι οποίοι αργότερα κατά παρόμοιο τρόπο αυτοβούλως μεταπήδησαν στη «μητρόπολη Βεσσαραβίας» επιβλήθηκε ποινή αργίας από κάθε ιεροπραξίας μέχρι την ενδεχόμενη μετάνοιά τους.

Τα μέλη της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας με βαθιά λύπη διαπίστωσαν ότι οι εν λόγω αποφάσεις της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρουμανίας προσκρούουν ευθέως στους ιερούς κανόνες και ειδικότερα στους 11, 12, 31 και 32 των Αγίων Αποστόλων, τον 2 της Β' Οικουμ. Συν., τους 5 και 8 της Γ' Οικουμ. Συν., τον 13 της Δ' Οικουμ. Συν., τον 17 της Πενθέκτης Συν., τους 13 και 22 της εν Αντιοχεία Συνόδου.

Αφού εξέφρασε την κατηγορηματική διαφωνία με τις προαναφερθείσες αποφάσεις, η Ιερά Σύνοδος της Ρωσικής Εκκλησίας προειδοποίησε ότι σε περίπτωση περαιτέρω υλοποίησής τους αναποφεύκτως θα ακολουθήσουν βαριές επιπτώσεις, τόσο για τις διμερείς σχέσεις μεταξύ της Ρωσικής και της Ρουμανικής Εκκλησίας, όσο και για την ενότητα της Ορθοδόξου Εκκλησίας γενικότερα.

Επισημάνθηκε ότι οι προαναφερθέντες στην απόφαση της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρουμανίας «Ρουμάνοι κληρικοί... οι οποίοι επανέρχονται στη μητρόπολη Βεσσαραβίας» στην πραγματικότητα ουδέποτε υπάγονταν στην τελευταία, όσο και στο Πατριαρχείο Ρουμανίας γενικότερα. Έλαβαν τον ιερατικό τους βαθμό στη Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία και τους επιβλήθηκε ποινή για την παραβίαση του ιερατικού όρκου και άλλα κανονικά παραπτώματα και όχι «λόγω υπαγωγής τους στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουμανίας», στην οποία δεν μπορούν να υπάγονται εξαιτίας της ελλείψεως

απολυτηρίου.

Επίσης, οι συνοδικοί υπενθύμισαν ότι ο 17^{ος} κανόνας της Πενθέκτης κελεύει ώστε «μηδένα τῶν ἀπάντων κληρικῶν, κἂν ἐν οἰωδῇποτε τυγχάνῃ βαθμῶ, ἄδειαν ἔχειν, ἐκτὸς τῆς τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου ἐγγράφου ἀπολυτικῆς, ἐν ἑτέρᾳ κατατάττεσθαι ἐκκλησίᾳ», υποδεικνύοντας παραλλήλως ότι ο παραβάτης αυτού του κανόνα «καθαιρείσθω καὶ αὐτός, καὶ ὁ παραλόγως αὐτὸν προσδεξάμενος».

Στον πρόεδρο του Τμήματος Εξωτερικῶν Εκκλησιαστικῶν Σχέσεων (ΤΕΕΣ) του Πατριαρχείου Μόσχας μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Αντώνιο ανατέθηκε η συμπληρωματική μελέτη του θέματος για τις ενέργειες του Πατριαρχείου Ρουμανίας και εγκαίρως να εισηγηθεί προτάσεις προς κρίση της Ιεράς Συνόδου.

Οι συνοδικοί εξέφρασαν την υποστήριξή τους στην Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία και την Ορθόδοξη Εκκλησία της Μολδαβίας, τους πρωθιεράρχες τους, την ιεραρχία, τον ευαγὴ κλήρο, τους μονάζοντες και τους λαϊκούς εξαιτίας της μη κανονικῆς επιβουλῆς εκ μέρους της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Ρουμανίας.